1. Radionica LEDAER mreže Hrvatske, 2019.,
u suradnji s LAG-om Međimurski doli i bregi

Priprema za praćenje i vrednovanje provedbe lokalnih razvojnih strategija i rada lokalnih akcijskih grupa/skupina RH

Sv. Martin na Muri, 16.-18.04.2019.

PRIJEDLOG EK (DG AGRI) ZA LEDAER U RAZDOBLJU 2020.+

Sv.Martin na Muri, 17.04.2019.

LEADER
MREŽA HRVATSKE
LEADER NETWORK CROATIA

KLJUČNI ELEMENTI REFORME ZPP-A 2020+

- ✓Pojednostavljenje i modernizacija politike
- ✓Rebalans odgovornosti sa zemaljama članicama (više subsidijarnosti)
- ✓Potpora koja je više usmjerena na ciljane vrijednosti i rezultate

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

Ciljevi ZPP-a u novom razdoblju

Opći ciljevi:	• **Poticanje pametnog, fleksibilnog i raznolikog poljop. sektora koji osigurava sigurnost hrane;** • **Poticanje zaštite okoliša i djelovanja klime te dopinos ciljevima Unije - za okoliš i klimu;** • **Jačanje socio-ekonomske strukture ruralnih područja**

	Gospodarski	Okolišno – klimatski	Društveno-gospodarski
Specifični ciljevi:	1. Potpora održivom dohotku poljoprivrede u cijeloj Uniji kako bi se povećala sigurnost hrane 2. Unaprijediti tržišnu orijentaciju i povećati konkurentnost, uključujući veći fokus na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju 3. Poboljšati položaj poljoprivrednika u lancu vrijednosti	4. Pridonijeti ublažavanju i prilagodbi klimatskih promjena, kao i održivoj energiji 5. Poticati održivi razvoj i učinkovito upravljanje prirodnim resursima, npr. vode, tla, zraka 6. Pridonijeti zaštiti biološke raznolikosti, poboljšati usluge ekosustava i očuvanja staništa i krajolika	7. Privlačenje mlade poljoprivrednike i olakšavanje razvoja poslovanja u ruralnim područjima **8. Promicati zapošljavanje, rast, socijalnu uključenost i lokalni razvoj u ruralnim područjima, uključujući bioraznolikost i održivo šumarstvo** 9. Poboljšati odgovor poljoprivrede EU na društvene zahtjeve za hranom i zdravljem, uključujući sigurne, hranjive i održive hrane, otpada hrane, kao i dobrobit životinja

Zajednički (horizontalni) ciljevi:	• **Jačanje znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima**

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

ZAJEDNIČKI CILJEVI ZPP-A

Povećanje konkuretnosti

Rebalans snage u lancu hrane

Osiguranje održivog prihoda

Aktivnosti vezane uz klimatske promjene

3 Opća cilja:
- Pticati otporan poljoprivredni sektor
- Poticatnje zaštitu okoliša i djelovanja klime
- Ojačati socio-ekonomsku strukturu ruralnih područja

9 specfiičnih ciljeva ZPP-a

Održivo upravljanje resursima

Zaštita kvalitete hrane i zdravlja

Očuvanje krajolika i biološke raznolikosti

Multidisciplinarno:
- Znanje i inovacije
- Održivi razvoj
- Pojednostavljenje

Potpora generacijskoj obnovi

Živa ruralna područja

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

NOVI MODEL IMPLEMENTACIJE ZPP-A

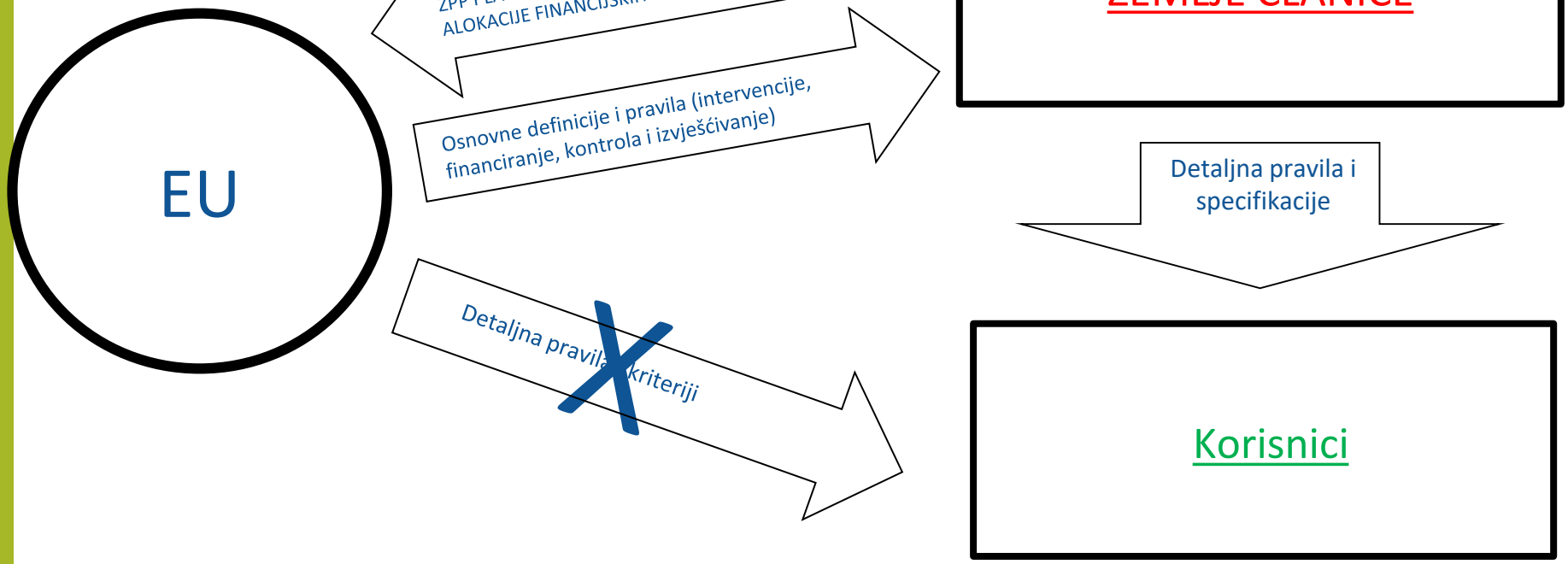

NOVO UPRAVLJANJE

Komisija ocjenjuje i odobrava planove ZPP-a i prati napredak.

Razvoj nacionalnog strateškog plana ZPP-a (ZČ)
Utvrđivanje potreba, odabir intervencija i kvantificiranih ciljeva, odgovornost za provedbu, snažna uloga „načela partnerstva"

Godišnje i višegodišnje praćenje (ZČ, EU)
Godišnje izvješće o uspješnosti provedbe politike

Definicija europskog okvira (EU)
9 ciljeva, pokazatelja za praćenje provedbe, vrste mogućih mjera (intervencija)

Implementacija prilagođena lokalnim realnostima (ZČ)
Kako bi se poboljšali gospodarski, socijalni i okolišni učinci

Stabilnost u nacionalnim upravljačkim strukturama
(agencije za plaćanje, certifikacijska tijela i sustavi u upravljanju poljoprivrednim zemljištem)

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

2. Stup – Ruralni razvoj, 2014.-2020.

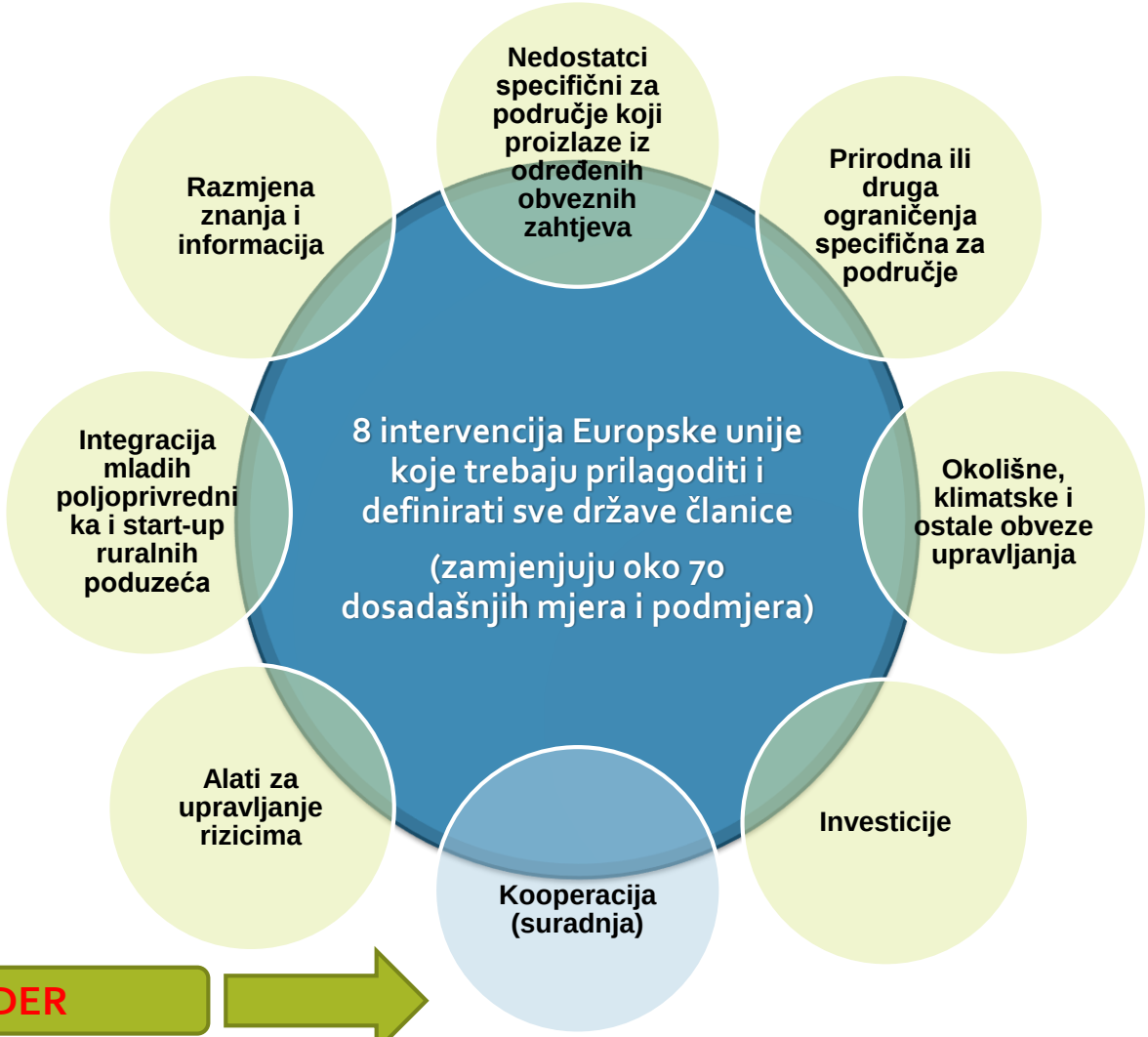

LEADER

LEADER MREŽA HRVATSKE
LEADER NETWORK CROATIA

Indikatori za LEDAER nakon 2020 – primjer

Zapošljavanje, rast, društvena inkluzija i lokalni razvoj

UČINAK

- Stopa zapošljavanja
- GDP per capita
- Indeks siromaštva
- % ruralnog stanovništva

REZULTAT

- Novi poslovi/zapošljavanje
- Stanovništvo obuhvaćeno LRS/LRSR
- % stanovništva s poboljšanim pristupom uslugama i infrastrukturi
- Broj osoba iz osjetljivih skupina društva koje ima dobrobiti iz projekata društvene uključenosti/inkluzije
- Broj razvijenih bioloških gospodarstava

INDIKATIVNI CILJEVI

ISPORUKA

- Broj lokalnih razvojnih strategija

LEADER – LEGAL FRAMEWORK

CAP Plan Reg.

- Objectives of CAP and indicators
- Types of intervention for rural development
- CAP Plan
- Monitoring, reporting and evaluation

Apply to the whole CAP

Horizontal Reg.

- Financing
- Management
- Monitoring

Common with ERDF, ESF+, EMFF

CPR (only recital & art. on CLLD)

- Role of CLLD
- Method
- Coordination in case of multi-funded strategies

LEADER – *što ostaje u primjeni*

- **Obvezni dio Strateškog plana ZPP-a**
- Može riješiti sve ciljeve ZPP-a
- **Nezavisno od zahtjeva/pravila drugih mjera**
- **Autonomna uloga LAG-ova u osmišljavanju i provedbi LRS-a**
- Zajedničke odredbe u Zajedničkoj uredbi EU (CPR) o metodi i koordinaciji CLLD-a za četiri fonda
- **Min. 5% dodjele EPFRR-a; preferencijalno sufinanciranje (80%)**
- Višeizvorsko financiranje planirano Zajendičkom uredbom EU (CPR)
- Suradnja između svih odobrenih LAG-ova koji provode CLLD
- **Mogućnost jednog fonda (tzv. Glavni fond) da podrži sve troškove pripreme, upravljanja i animacije**

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

LEADER/CLLD
sada i u novom programskom razdoblju

2014.-2020.	Nakon 2020.-te
• Plaćanja na temelju prihvatljivosti • Detaljna EU pravila o kontroli i kaznama • Nema referenci za ulogu CLLD-a • Opći zahtjevi za koordinaciju između različitih fondova • Prvi krug odobrenja LAG/LRS obvezno unutar 2 godine od odobrenja Ugovora o partnerstvu zemlje članice i EU • Projekti moraju biti sukladni pravilima fonda iz kojeg su financirani • Projekte suradnje mora odobriti UT, ograničenja vrste i oblika partnera • Prednost dana investicijskim ulaganjima i tekućim troškovima/animaciji	✓ Plaćanja na temelju rezultata ✓ Država članica zadužena za izradu sustava kontrole i kazni prilagođenih tipu intervencije ✓ Ciljevi CLLD-a istaknuti/definirani ✓ Obvezan zajednički poziv za odabir LRS/LAG-ova; zajednički odbor za praćenje provedbe LRS/rada LAG-ova (za pravi CLLD) ✓ Prvi odabir se mora provesti i LAG-ovi biti operativni, u roku od 1 godine od usvajanja zadnjeg programa koji se odnosi na provedbu CLLD-a ✓ Glavni fond za upravljanje i kontrolu za sve projekte u višeizvorski financiranim LRS mora biti jasno definiran ✓ Svi projekti moraju biti odabrani od strane LAG-a, sloboda izbora partnera u projektima ✓ Potpore za koje nije potrebna garancija

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

Glavna zabrinutost/prepoznati problemi

- Integracija (ili ne) u Uredbu o Zajedničkim odredbama (CPR) – prema trenutnom prijedlogu ZPP/EPFRR izdvojen je u zasebnu Uredbu
- **Praktičnost i jasnoća provedbe i izvješćivanja (odstupanja odnosno frekvencija izvješćivanja)**
- **Ex-ante (vanjski) uvjeti/ciljane vrijednosti vrednovanja koje moraju biti definirani za LEADER**
- **Prihvatljivost operacija u okviru LEDAER-a (definiranje)**
- **Duži rokovi za odabir LRS (i do 18 mjeseci od odobrenja zadnjeg OP-a u okviru višeizvorskog CLLD-a)**

LEADER
MREŽA HRVATSKE
LEADER NETWORK CROATIA

Točke pojašnjenja

- LEADER dio CLLD-a
- Sve vrste potpore u okviru CLLD-a mogu se programirati u okviru cilja Suradnja
- Zahtjev za ispunjenje min. 2 partnera na razini partnerstva za projektno financiranje putem provedbe LRS
- Projekti se mogu podržati tijekom 7 + 2 razdoblja
- Strategije bi trebale biti multisektorske i jasno zasnovane na defniranim potrebama područja (lokalnih zajednica u okviru obuhvata)
- Javne vlasti također su vezane ograničenjima u pogledu kontrole odlučivanja

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

LEADER u novom razdoblju – *zaključno*

- LEADER je i dalje **važan i relevatan dio buduće Zajedničke poljoprivredne politike** za **potporu inovacijama i društveno-gospodarskom razvoju** u ruralnim područjima
- Očuvani su **povoljni uvjeti za daljnji razvoj LEADER-a i poštivanje njegovih osnovnih značajki (načela)**
- Novi model ZPP-a **zemljama članicama omogućuje bolju prilagodbu sustava isporuka LEADER-a sukladno nacionalnim uvjetima: važno je pojednostavljenje provedbe!**
- **Uključivanje razvojnih dionika u kreiranje LRS**
- Potrebno je **dalje podupirati priču o uspjehu LEADER-a** jačajući **dodanu vrijednost ovog pristupa - pokazati opipljive rezultate i doprinose strateškim razvojnim prioritetima EU**

LEADER
MREŽA HRVATSKE
LEADER NETWORK CROATIA

Ključevi uspjeha na LAG razini

- ✓ Prepoznati legitimnost LAG-ova na lokalnoj/regionalnoj razini
- ✓ Osigurati sudjelovanje i zastupljenost u donošenju odluka
- ✓ Budite odgovorni, pokazati dodanu vrijednost
- ✓ Usredotočite se na strateške prioritete - lokalne potrebe, ciljeve EU
- ✓ Koristite prave pokazatelje, postavite realne ciljeve (LRS i na razini projekata)
- ✓ Usredotočite se na animaciju i razvoj projekata
- ✓ Težite samoodrživosti
- ✓ Pratite (monitoring), procjenjujte (evaluacija), budite osjetljivi na okruženje (*be responsive*)

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

LEADER – Zašto?; Čemu služi?

- Izgradnji i osiguranju kapaciteta, poticanju inovacija, praćenju strukturnih promjena „odozdo prema gore" – od lokalne prema nacionalnoj i EU razini
- LAG - središte i facilitator društvenih inovacija
- Uključuje skupine društva u nepovoljnom položaju
- Smanjuje ruralnu depopulaciju
- Provodi aktivnosti smanjenja/otpornosti i informiranja o klimatskim promjenama
- Razvija modele alternativne ekonomije
- Izgrađuje sinergiju: istraživanje, pametna sela, funkcionalna područja, ruralno-urbane veze
- Pratite (monitoring), procjenjujte (evaluirajte), budite osjetljivi na potrebe okruženja (*be responsive*)

LEADER MREŽA HRVATSKE LEADER NETWORK CROATIA

Daljnje preporuke za poboljšanje i pojednostavljenje provedbe LEADER-a:

https://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/w25_leader-simplification_highlights.pdf